

større Opmærksomhed og Eftertanke, og Grunden var den, at det var først da, at det aarlige Underskud ved den grønlandske Handel blev stort og stabilt. Der har været de Aaringer tidligere, længere tilbage i Tiden, da den grønlandske Handel endogsaa har givet et betydeligt Overskud, men i de sidste 10—15 Aar har Underskuddet været stadigt, og det synes nu at være blevet den faste Regel. Det blev da i Finansudvalget, naar den grønlandske Handels Budget var for, atter og atter fremdråget, hvor misligt dette var for Statskassen, og man overvejede, hvad der kunde gøres for at skaffe bedre Balance. Naturligen kom da ogsaa det Spørgsmaal paa Bane, hvorvidt den Afgift, der kræves af Kryolitselskabet, var ansat til en passende Størrelse, hvad ingen kunde vide noget om, og man ønskede at enes med Regeringen om, at Fornyelsen, naar der blev Tale om at forny Koncessionen, ikke burde ske, uden at Regeringen havde forhandlet med Rigsdagen derom. Nu siger det sig selv, at Opnaaelsen af en Forstaaelse af denne Art var ganske særlig vanskelig i hine Aar; det var den Tid, da Striden var stadig standende mellem Regeringen og Folketinget, da det netop var Regeringens Opgave, dens Mission at vise, at den kunde klare sig uden Folketinget, da det var det stadige Omkvæd, at den skulde hævde Administrationens Uafhængighed og forbyde Folketinget at blande sig ind i noget, som ikke vedkom Rigsdagen; kort sagt, det gjaldt jo den Gang at blæse Rigsdagen et Stykke, og den Minister, der havde det bedste Vejr, var gerne den, som gav Tonen an. Alligevel lykkedes det for 7 Aar siden, i Samlingen 1893—94, at naa til en klar og tydelig Aftale med den daværende Indenrigsminister om denne Sag. Jeg skal nu gøre nøjagtig Rede for Tilblivelsen af den Aftale, som den Gang blev truffen. Men lad mig endnu i Tilslutning til det, jeg nys sagde, indskyde en Bemærkning om Finansudvalgets Stilling i det hele. En naturlig Følge af, at Samarbejdet mellem Regering og Folketing gik i Staa, blev den, at man ofte nødvendigvis maatte søge en Forstaaelse ad Omveje, og des større blev den Rolle, som Finansudvalget i en vis Forstand kom til at spille. Finansudvalget er ogsaa under almindelige Forhold ofte i den Stilling at maatte tage Affære paa Folketingets Vegne. Rent praktisk set er det ofte uundgaaeligt, naar der skal tages en hurtig Beslutning, at Finansudvalget som saadant maa binde sig, og i Reglen vil dets Holdning da ogsaa blive god-

kendt af Tinget. Men ganske særlig under de daværende Forhold — og for Resten ogsaa senere, thi Forholdet mellem Regering og Rigsdag er i sit Væsen ikke anderledes, end det var den Gang — blev det saa, at en Forhandling og Forstaaelse med Finansudvalget blev den Form, hvorunder der opnaaedes et Slags Surrogat for en lovformelig Vedtagelse. Det at aftale med en Minister, at han skal forelægge en Sag for Finansudvalget, inden han træffer sin Beslutning, det siger sig selv, at dette for det første ikke i og for sig har noget lov-mæssigt bindende, men dernæst ogsaa, at den blotte Forhandling med Finansudvalget heller ikke, rent formelt set, kan siges at være nogen stærk Indskrænkning i Ministerens Handlefrihed. Men i Realiteten have slige Aftaler om Forhandling med Finansudvalget haft, og have fremdeles, hele den Vægt, som ligger i, at de faktisk betyde, at dette er den Form, hvorunder et Samarbejde under Forhold som dem, vi kende, overhovedet har kunnet finde Sted mellem Regering og Rigsdag.

I December 1893 havde Finansudvalget en Konference med daværende Indenrigsminister Ingerslev. Vi forelagde ham, hvad det drejede sig om, og bleve enige med ham om, at naar den Tid kom, hvor man skulde forny Koncessionen til Kryolitselskabet, eller der muligvis maatte blive Tale om at udfærdige andre Koncessioner i Grønland, skulde han konferere med Finansudvalget derom, inden det skete. I Enhold hertil blev der i Betænkningen optaget en Bemærkning om, at man om dette Spørgsmaal havde forhandlet med Ministeren, og den blev derefter Genstand for udførlig Omtale her i Tinget. Den daværende Ordfører for Finansudvalget var det ærede Medlem for Ebeltoft (Neergaard). Men inden Sagen kom til Forhandling her i Tinget, skete der et Ministerskifte, idet Minister Ingerslev i Begyndelsen af Januar Maaned gik af og blev afløst af Minister Hørring. Det var ganske faa Dage efter Minister Hørrings Udnævnelse, at han havde at møde her i Tinget og optage Forhandlingen om Indenrigsministeriets Budget. Den Forhandling, der fandt Sted, vidner da ogsaa om, at han i Begyndelsen ikke var helt orienteret, men det blev han i Løbet af Forhandlingen. Forhandlingerne findes i Folketingstidenden for 1893—94. Først siger Ordføreren (Sp. 1907), idet han omtaler Bemærkningen i Betænkningen, at „Meningen med dette Samraad har været, at man fra Udvalgets Side ønskede, at fremtidige Koncessioner i Grøn-